

Boros Imre: Forint, vagyis drága euró

2012 július 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A hazai közbeszéd régóta a pillanatnak él. Nem támaszkodik a felhalmozódott tapasztalatokra, még a közelmúlt tapasztalataira sem. Erre pedig nagy szükség lenne, azért is, hogy tisztán lássuk: miként kínozzák immár negyedszázada a magyar társadalmat sajátjának hitt nemzeti valutával.

A szorítás már a rendszerváltás előtt elkezdődött, amikor hitelválságba torkolló eladósodottságunk (1982) következményeként a forintkamatok nagyságrendnyit emelkedtek. Ez eredményezte, hogy a forgóeszközöket az MNB hiteleiből fedezte állami és szövetkezeti vállalatok éppen a rendszerváltás előtt váltak piaci forgalmi értéküket tekintve értéktelenné, hiszen hasznukat a magas kamatok kisöpörték. Az MNB ezzel kompenzálta részben a mérlegében évek óta akkumulálódó veszteségeket, amelyeket viszont az adósság és a tartalékdevizákon végrehajtott balsikerű spekuláció okozott.

A befektető remélt és minél gyorsabban realizálható profitszerzési esélyt vásárol, azonnali veszteséget csak roncsáron. Az 1987-es bankreform és az 1991-es jegybanki és kereskedelmi banki törvények a sokáig rejtve maradt veszteségelhalmozódást gyorsították, és dobták olcsó tartalékkul a magyar versenygazdaságot bankostul, biztosítóstul, cégestül külföldi privatizátoroknak. Ami magyar tulajdonosi kézen maradt, az még regionális jelleggel sem volt versenygazdaságnak, inkább csak bozótgazdaságnak tekinthető. A monetarista szűnyegbombázás alóli szabadulásra először 1998–2002 között nyílt reális esély. Az államkassza eladósodása tartható szintre mérséklődött, a háztartások adóssága csekély volt, a csökkenő kamatok esélyt adtak, hogy a hitelek gazdasági növekedést tápláljanak. 2002-ben realitás volt, hogy hazánk 2007 és 2009 között csatlakozhat az eurózónához, és megszabadulhat a kamat- és árfolyamterrortól. Medgyessy volt miniszterelnök az esélyről 2003 elején még nem mondott le.

A rövidre szabott növekedési szabadságot a balliberális kormány és a jegybank közös akarattal 2003-tól ismét visszalendítette a másfél évtizedes pangási kerékvágásba, ahol azóta is szenved. A forint ellen agitáltak, ami kiváltott egy nagyarányú túlkemenekülést. 2003-ban újabb árfolyamrombolás és drasztikus jegybanki kamatemelés következett.

Az eladósodás ezúttal senkit nem kímélt. Reális kiutat csak a hazánkban működő exportmultik találtak olcsó devizahitelek révén. Az államkassza és a háztartások egyaránt nyakig úsznak az adósságban. A háztartásokra és a hazai vállalkozásokra tukmált menedéknek hirdetett devizahitelek pedig még a méregdrága forinthiteleknél is nagyobb csapdát jelentettek. A hitel felvételkor a háztartások és a cégek a bevetésre szánt olcsó csalikukoricával (svájci frank és euró) együtt a horgot is bekapták, ami százával-ezrével vetette őket partra a forintrombolás miatt megnövelt költségek révén.

A jegybank mint az ország pénzforgalmáért felelős, jogilag független intézmény azóta sem csinál mást, mint a hazánkba különféle jogcímenek beáramló devizaösszegeket címkézi át forinttá, azaz olcsó kamatozású euróból ipari módszerekkel varázsol méregdrága forintot. A forinttá történő átcímkézésre váró eurók mind külföldi érdekeket testesítenek meg. Részben olyan nagycégeket, amelyeknek azért van szükségük forintra, hogy a nálunk működő cégeikben bért fizessenek, de ezt nem óhajtják méregdrága forintból, inkább olcsón megszerezhető euróhitelekkel fedezni. Forint kell azoknak is, akik a drága kamatozású forintban jegyzett hazai papírokból kívánnak hasznot húzni. Forint kell ahhoz is, hogy magának a forintnak az árfolyamát a szereplők kedvük szerint mozgassák.

A pillanatnyilag tétlen (spekulatív) forintok viszont az „MNB szállodában” pihenhettek, szállásköltséget nem kell fizetniük, inkább nekik fizet remek kamatot az MNB. A folyamatosan vonzó jegybanki alapkamat állandó izgalomban tartja a spekulatív tőkét. A jegybankról alkotott klasszikus fogalmak másuttal nem, de az MNB esetében rég idejét múlttá váltak. Tévhit ma már, hogy a jegybank a kereskedelmi bankok céghiteleit refinanszírozva forintot bocsát ki. Egyebek mellett azért sem, mert már maguk a kereskedelmi bankok sem fogadják be a cégek hitelkérelmeit a magas kamatok mellett sem. Nagy a cégek kockázata, mondják, amit nem szabad vállalniuk.

Ha nincs céghitel forintban, akkor nincs mit refinanszírozni. Tiszta a sor.

A jegybankba helyezett pihenget? kereskedelmi banki forint nem kockázatos, jól fizet, és halomra áll ott az euró, ha éppen menekülni kell az országból. A cégek váltóinak refinanszírozása mellett az állam adósságának finanszírozása meg végképp tilalmas. Azt csak az USA-ban és az eurózóna országaiban szabad. Az is tilos, hogy a már forgalomban lévő piaci állampapír-állományokon a jegybank intervenciós jelleggel vásárlásokat és eladásokat eszközöljön, s indirekt befolyásolást gyakoroljon a kamatszintre. Máshol ez része a jegybanki pénzügyi politikának, nálunk nem. Nálunk csak alapkamat létezik, annak is csak az emelése. Az a fontos, hogy az mindig jóval az infláció felett legyen, akkor is, ha mindenhol messze az infláció alatt van.

2003-ban a jegybank gyilkos „történelmi” lépést hajtott végre. Egyrészt elzárta az országot az olcsó finanszírozást jelentő euró bevezetése elől azzal, hogy mesterséges tőkekemenekülést okozott, de megnyitotta annak az útját, hogy a hazai szereplőket hosszú időre méregdrága hitelekre kárhóztassa, akár forintban, akár devizában kívánnak kölcsönt felvenni. Mindenki „érdemei” szerint juthat hitelhez.

A hazánkban működő multik olcsó euróhoz, a hazaiak pedig drága euróhoz, aminek időnként euró-, máskor forinthitel a neve. A forint a jegybanki politika miatt nem más, mint a hazaiaknak kitalált drága euró. A multik tőkék és olcsó hitelből növekedhetnek, a magyarok meg nélkül és drága hitelből. A jegybank szerint ez a „versenysemleges” pénzügyi politika. Annak érdekében, hogy ez továbbra is – még hosszú ideig – így maradjon, magára ölti páncélzatát az IMF–EU tárgyalódelegáció oldalán honi hadsegédével, a módosított jegybanktörvénnyel büntetőjogi értelemben is vezetői tekintetében hazánk törvényeit teljesen független Magyar Nemzeti Bankkal. Minket azért korhol, hogy nem látja a gazdasági növekedést, amivel az adósságteher kinézhet, miközben mindent megtesz, hogy ez ne következhesse be.

Boros Imre - magyarhirlap.hu

Ajánló

